

Tarcza 4.0 - najważniejsze założenia planowanej pomocy dla przedsiębiorców

W środę, 27 maja 2020 rozpoczęły się prace parlamentarne nad nowym, opracowanym przez Rząd planem pomocowym dla przedsiębiorców, zawartym w projekcie ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o zmianie niektórych innych ustaw stanowiącym kolejne uzupełnienie tarczy antykryzysowej – Tarcza 4.0.

W projekcie tym zawarto szereg rozwiązań dla przedsiębiorców.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze założenia planowanej pomocy dla przedsiębiorców. Zaznaczamy jednak, że poniższa informacja i przedstawione w niej założenia mogą ulec zmianom, gdyż zostały one opracowane w oparciu o projekt ustawy, który został przekazany do Sejmu i będzie przedmiotem prac parlamentarnych od 27 maja 2020 r.

Wsparcie dla pracodawców

- Doprecyzowano zasady wykonywania pracy zdalnej przez pracowników. Pracodawca może skierować pracownika do pracy zdalnej, pod warunkiem, że pracownik ma umiejętności i możliwości techniczne oraz lokalowe do wykonywania takiej pracy i pozwala na to rodzaj pracy. Projekt zakłada, że to pracodawca zapewni środki pracy i materiały do pracy potrzebne do wykonywania pracy zdalnej oraz obsługę logistyczną takiej formy pracy. Zmiany te mogą wiązać się z koniecznością dokonania weryfikacji i wprowadzenia zmian w obowiązujących regulaminach.
- Czasowe zawieszenie obowiązku odbierania zaległych urlopów do 30 września bieżącego roku. Pracodawca będzie uprawniony do wysłania pracowników na zaległe urlopy bez ich zgody (dotyczy to tylko okresu, w którym trwa stan epidemii).
- Do kwoty 10-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę (tj. 2600 zł brutto miesięcznie) ograniczono wysokość odpraw i odszkodowań w przypadku ustania stosunku pracy, rozwiązania umowy agencyjnej, umowy zlecenia, czy innej umowy o świadczenie usług.
- Pracodawca będzie miał możliwość zawieszenia, w porozumieniu z organizacjami związkowymi niektórych obowiązków dot. zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i innych funduszy, które mają socjalny charakter. Będzie to możliwe jedynie na czas trwania epidemii i w przypadku wystąpienia u pracodawcy określonego spadku obrotów gospodarczych lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń.

- Ponadto w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy spadku obrotów lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń pracodawca może nie stosować postanowień układów zbiorowych pracy lub regulaminów wynagradzania, ustalających wyższą wysokość odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz inne świadczenia o charakterze socjalno-bytowym niż określa ta ustawa. W takim przypadku stosuje się wysokość odpisu na ten fundusz określoną w tej ustawie.

Wprowadzenie elastyczniejszych zasad korzystania ze wsparcia na utrzymanie miejsc pracy

Pracodawcy, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, mogą zwrócić się z wnioskiem o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników którzy dotychczas nie byli objęci:

- przestojem, o którym mowa w art. 81 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, oraz
- przestojem ekonomicznym w następstwie wystąpienia COVID-19,
- obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie wystąpienia COVID-19,

Ułatwienia podatkowe

- Rozszerzony zostanie zakres darowizn podlegających odliczeniu od podstawy obliczenia podatku dochodowego. Zgodnie z założeniami przedsiębiorcy będą mogli odliczyć od dochodu darowizny przekazywane rzecz domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, czy domów pomocy społecznej.
- Od podatku odliczyć będzie można również darowizny rzeczowe w formie komputerów (zdalnych do użytku i nie starszych niż 3 lata), przekazanych od 1 stycznia do 30 września 2020 r. wskazanym podmiotom m.in. placówkom oświatowym.
- Z nowych rozwiązań skorzystać będą mogły osoby prywatne oraz przedsiębiorcy, w tym przedsiębiorcy płacący 19 % podatek liniowy.
- Termin raportowania schematów podatkowych stosowanych w firmie zostanie przesunięty do 30 dnia następującego po dniu odwołania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii ogłoszonego w związku z Covid-19. Z wyjątkiem zawieszenie schematów transgranicznych, które będą się odbywać na niezmiennych zasadach - do 30 czerwca 2020 r.
- możliwość odliczenia od przychodów niektórych kar umownych i odszkodowań, jeżeli wada dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoka w dostarczeniu towaru wolnego od wad lub zwłoka w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług, powstała w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego lub stanem epidemii ogłoszonym z powodu COVID-19.
- Możliwość skorzystania przez niektórych wierzycieli z ulgi na złe długi w podatkach dochodowych po upływie 30 dni (dotychczasowe przepisy umożliwiają skorzystania z ulgi na złe długi dopiero po 90 dniach od upływu umówionego terminu płatności). Do tej pory tarcza 1.0 wprowadziła zmiany w uldze na złe długi, zmiany te jednak dotyczyły wyłącznie dłużników. Nowe rozwiązania przewidują, że wierzyciel będzie mógł pomniejszyć przychód począwszy od okresu rozliczeniowego, w którym upłynęło 30 dni od dnia upływu terminu zapłaty określonego na fakturze (rachunku) lub w umowie. Powyższe będzie miało zastosowanie do okresów rozliczeniowych, w których podatnik poniósł negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19.

Wprowadzenie dopłat do odsetek kredytów dla firm

- Banki będą udzielać przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 na ich wniosek i po spełnieniu odpowiednich kryteriów tzw. Kredytów z dopłatą. Polegać to ma na tym, że do odsetek dopłaci państwo za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego. Zgodnie z założeniami Rządu w 2020 r. na ten cel przeznaczonych zostanie 296 mln zł., a w 2021 – 270 mln zł.

- Dopłaty będą wypłacane przez BGK ze środków nowo utworzonego Funduszu Dopłat do Oprocentowania.
- Umowy kredytu z dopłatą będzie można podpisać do 31 grudnia 2020 r.
- Dopłaty będą wypłacane w okresach miesięcznych i za okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od zawarcia umowy kredytu z dopłatą.
- Wsparcie trafi do przedsiębiorców oraz podmiotów działających w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych.
- Wniosek o udzielenie kredytu z dopłatą będą mogli składać przedsiębiorcy niezależnie od wielkości. Jednak od wielkości przedsiębiorcy będzie zależała wysokość wsparcia jakie może on uzyskać:
 - mikro, mały lub średni przedsiębiorca otrzyma dopłatę stanowiącą część odsetek należnych bankowi odpowiadającą 2 punktom procentowym
 - pozostali – w wysokości 1 punktu procentowego.

Maksymalna pomoc dla przedsiębiorcy, którą może uzyskać w formie dopłat, nie może przekroczyć wyrażonej w złotych równowartości 800 tysięcy euro brutto.

Ministerstwo Rozwoju podaje przykładowe wyliczenie wysokości dopłat, podkreślając że dokładne wyliczenie będzie oczywiście uzależnione od indywidualnego przypadku. I tak:

- Przedsiębiorca z sektora MŚP zaciąga kredyt z dopłatą na 12 miesięcy w wysokości 1 mln zł z oprocentowaniem 4% w skali roku. Koszt takiego kredytu, czyli należnych odsetek, wynosiłby w trakcie rocznego okresu z dopłatami 40 tys. zł, oczywiście poza zwrotem samego kapitału. Dla takiego przedsiębiorcy dopłata wyniesie 2 pkt proc., a więc ostatecznie koszt tego kredytu dla przedsiębiorcy to 20 tys. zł. Taki przedsiębiorca dostanie wsparcie w wysokości 20 tys. zł.
- Duży przedsiębiorca bierze kredyt z dopłatą na 12 miesięcy w wysokości 100 mln zł z oprocentowaniem 4% w skali roku. Koszt takiego kredytu, czyli należnych odsetek, wynosiłby w trakcie rocznego okresu z dopłatami 4 miliony złotych, oczywiście poza zwrotem samego kapitału. Dla takiego przedsiębiorcy dopłata to 1 pkt proc., a więc ostatecznie koszt tego kredytu dla przedsiębiorcy wyniesie 3 mln zł. Taki przedsiębiorca uzyska zatem pomoc w wysokości 1 mln zł. (Źródło: Ministerstwo Rozwoju)

Ułatwienia dla firm startujących w przetargach

Obniżenie kosztów udziału wykonawców w przetargach oraz poprawienie płynności finansowej wykonawców na etapie realizacji umowy o udzielenie zamówienia publicznego poprzez:

- Wprowadzenie możliwości zrezygnowania przez zmagającego z żądania od wykonawców wadium. Brak obowiązku żądania wadium - dotyczy postępowań o szacunkowej wartości powyżej progów unijnych.
- Obowiązek zapłaty wynagrodzenia w częściach lub udzielania zaliczek przy dłuższych umowach dotyczących zamówienia publicznego.
- Obniżenie dopuszczalnej wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy przy zamówieniach publicznych.
- Ograniczenie możliwości potrącania kar umownych z wynagrodzenia wykonawcy lub innej wierzytelności. Z projektu ustawy wynika, że w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii w związku z COVID-19, i przez 90 dni od dnia odwołania, ostatniego z tych stanów, zamawiający nie może potrącić kary umownej zastrzeżonej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy z wynagrodzenia wykonawcy lub z innych jego wierzytelności, a także nie może dochodzić zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania tej umowy, o ile zdarzenie, w związku z którym zastrzeżono tę karę, nastąpiło w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.
- Dokonanie zmian w procedurze zmiany umowy zawartej z wykonawcami w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych z uwagi na sytuację spowodowaną epidemią COVID-19, jeżeli epidemia ta wpłynęła na prawidłowe wykonanie umowy.

Zapewnienie czasowej ochrony przed przejęciem przez inwestorów spoza UE

- Celem planowanych rozwiązań jest zapewnienie ochrony polskim firmom przed wrogimi przejęciami przez inwestorów spoza UE. Z powodu gorszej sytuacji gospodarczej wywołanej epidemią COVID-19 wiele polskich firm może znaleźć się w trudnej sytuacji, a wycena takich firm może okazać się szczególnie niska.
- Nowe rozwiązania wzorowane na przepisach przyjętych niedawno w Niemczech dotyczące kontroli przejęć spółek mają obowiązywać przez 2 lata.
- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów będzie odpowiedzialny za kontrole transakcji nabycia znacznej liczby udziałów w takich spółkach.
- Podmiotami objętymi ochroną będą przedsiębiorcy działający w branżach kluczowych dla zachowania bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego m.in.: działalność gospodarcza związana z produkcją leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych, energią elektryczną, gazem, paliwami, telekomunikacją, przetwórstwem żywności, bronią i amunicją pod warunkiem, że przychód ze sprzedaży i usług przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w którymkolwiek z dwóch lat obrotowych, poprzedzających zgłoszenie, o równowartości 10 000 000 euro.

Obok rozwiązań dla przedsiębiorców projekt tzw. Tarczy antykryzysowej 4.0 przewiduje:

- Wsparcie dla osób, które straciły pracę lub inne główne źródło dochodu, poprzez wprowadzenia wakacji kredytowych - możliwe będzie zawieszenie spłaty kredytu – maksymalnie do 3 miesięcy bez naliczania odsetek i innych opłat (z wyjątkiem ubezpieczeń powiązanych z umową kredytu). Możliwość skorzystania z wakacji kredytowych będą mieli jedynie osoby, które straciły pracę lub inne główne źródło dochodu po 13 marca 2020 r. i zawarli umowę kredytową przed 13 marca 2020 r., jeśli termin zakończenia okresu kredytowania określony w tej umowie przypadać będzie po upływie 6 miesięcy od dnia 13 marca 2020 r.
- wsparcie dla samorządów min. poprzez podwojenie udziałów powiatów w tym miast prezydenckich, w dochodach z gospodarki nieruchomości Skarbu Państwa – od 1 maja do końca 2020 r., złagodzenie reguły fiskalnej ograniczającą zadłużanie się samorządów, wprowadzenie możliwości wcześniejszego przekazywania w 2020 r. rat części oświatowej, wyrównawczej, równoważącej i regionalnej subwencji ogólnej, uelastycznienie wydatkowania środków z tzw. funduszu korkowego w 2020 r.

Dla ułatwienia kontaktu uruchomiliśmy dla Państwa dedykowany adres e-mail: koronawirus@axelo.pl, pod który możecie Państwo kierować wszelkie nurtujące Was pytania.

Ponadto, wszelkie wątpliwości wyjaśniają również telefonicznie poszczególni opiekunowie Klientów.

Zachęcamy także do subskrypcji naszego newslettera - tym kanałem rozsyłamy na bieżąco alerty specjalne i inne istotne dla prowadzenia biznesu informacje. axelo.pl/newsletter/

Elżbieta Nowak
Radca Prawny

e.nowak@axelo.pl